

بررسی نتایج درمانی و عوارض عمل جراحی گاستروپلاستی عمودی (VBG) در چاقی مرضی

سید مسعود خاتمی (M.D)، شعبان مهرورز* (M.D)، فرزاد پناهی (M.D)، مهدی اسعدی (M.D)

دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله الاعظم (عج)، دانشکده پزشکی، گروه جراحی

چکیده

سابقه و هدف: درمان جراحی در حال حاضر موفق‌ترین روش برای بازگرداندن بیماران با چاقی مرضی به زندگی فعال و رفع عوارض آن می‌باشد. تاکنون روش‌های مختلف جراحی بدین منظور ابداع شده است. گاستروپلاستی عمودی با نوار (Vertical banded gastro plasty)، یک روش فیزیولوژیک رایج جهت محدود کردن حجم معده است، که از طریق کم شدن مصرف مواد غذایی جامد باعث کاهش وزن می‌شود. عمل جراحی شامل ایجاد یک کیسه کوچک در ابتدای معده و یک محل خروجی (Ostoma) تنگ است. هدف از این مطالعه بررسی نتایج درمانی مفید حاصل از این عمل جراحی و میزان بروز عوارض جراحی می‌باشد.

مواد و روش‌ها: مطالعه تجربی حاضر از نوع کارآزمایی بالینی، بدون گروه شاهد بوده و شامل ۳۰ بیمار است که به این روش در بیمارستان بقیه‌الله‌الاعظم (عج) در طی سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۱ تحت عمل جراحی قرار گرفته‌اند. اندیکاسیون عمل، داشتن BMI > ۴۰ (Body mass index) یا BMI = ۳۵-۴۰ به همراه بیماری زمینه‌ای بود.

یافته‌ها: بیماران مورد مطالعه ۲۱ بیمار زن (۷۰ درصد) و ۹ بیمار مرد (۳۰ درصد) بودند. متوسط سن بیماران ۸/۱۲ ± ۳۲/۸۷ سال بود. متوسط BMI بیماران ۴۵/۵۳ ± ۱۰/۱۵ kg/m² بود. هفتاد درصد بیماران یک عارضه ناشی از چاقی (دیابت، فشار خون، مشکلات قلبی ریوی و ...)، در موقع مراجعه داشتند. متوسط مدت پیگیری بیماران ۲۴ ماه بود (محدوده ۲-۷۲ ماه). مقدار کاهش وزن در این مطالعه در ماه اول بعد از عمل ۲/۴۸ ± ۱۱/۰۳ کیلوگرم و در سال اول بعد از عمل، ۴۱/۳۸ ± ۱۰/۹۳ کیلوگرم بوده است. میانگین کاهش BMI در پایان مطالعه ۱۰/۵۴ kg/m² بود. ۶۶/۷ درصد بیماران عمل شده هیچ‌گونه عارضه بعد از عمل نداشته‌اند. از بین عوارض زودرس، یک نفر آمبولی ریه (۳/۳ درصد) یک نفر عفونت زخم (۳/۳ درصد)، یک نفر خون‌ریزی گوارشی (۳/۳ درصد) و ۲ نفر پریتونیت (۶/۶ درصد) داشتیم. در مورد عوارض دیررس یک مورد انسداد روده (۳/۳ درصد) و ۶ مورد فتق انسزیونال (۲۰ درصد) مشاهده شد. یک بیمار نیز به علت شوک هیپوولمیک فوت کرد (۳/۳ درصد).

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که مقدار کاهش وزن و بازگشت به زندگی فعال طبیعی پس از عمل VBG قابل توجه است. همچنین مشخص شد مقدار کاهش وزن در مردان به‌طور معنی‌داری بیش‌تر از زنان است (P=۰/۰۲۰). از بین بیماری‌های همراه چاقی فقط مشکلات تنفسی با عوارض بعد از عمل رابطه معنی‌داری داشت (P=۰/۰۲۰). در ضمن در این مطالعه هیچ رابطه معنی‌داری بین سن، قد، جنس و BMI با عوارض بعد از عمل وجود نداشت.

واژه‌های کلیدی: چاقی مرضی، گاستروپلاستی عمودی با نوار، عوارض عمل جراحی

مقدمه

۱۹۹۰ انسیدانس چاقی از ۱۳ درصد به ۳۵ درصد افزایش

پیدا کرده است. پاتوژنز چاقی به خوبی مشخص نشده است،

چاقی یک مشکل بهداشتی است و از سال ۱۹۶۰ تا